

Informacija o statusu kredita Kuvajtskog fonda za razvoj 535 – Projekat četiri ceste i most Musala

Federacija Bosne i Hercegovine i Kuvajtski fond za razvoj, zaključili su 13.03.1998.godine, Sporazum o zajmu broj 535, koji je namijenjen rekonstrukciji četiri ceste i mosta Musala na području grada Mostara. Iznos odobrenog kredita je **3.000.000 KWD** (kuvajtskih dinara), što je protuvrijednost od 15.688.500,00 KM (prema kursu Centralne banke BiH na dan 30.09.2014.godine, 1 KWD = 5,2295 KM). Kredit je odobren na rok od 25 godina, sa grace periodom od 6 godina. Otplata glavnice je počela 01.09.2003.godine, dok će se ukupan kredit izmiriti do 01.09.2023.godine. Kamata je fiksna i iznosi 2% godišnje.

Zaključno sa 30.09.2014.godine (prema kursu Centralne banke BiH na dan 30.09.2014.godine), ukupno je otplaćeno 1.650.000 KWD glavnice, što je protuvrijednost od 8.628.675 KM; 611.879 KWD kamate, što je protuvrijednost od 3.199.821 KM. Stanje duga (preostali iznos neplaćene glavnice) na dan 30.09.2014.godine, iznosi 1.350.000 KWD, odnosno 7.059.825 KM koje je potrebno otplatiti do 01.09.2023.godine u skladu sa planom otplate iz Sporazuma o zajmu broj 535.

Ugovorom o komisionim poslovima zaključenim 08.09.1999.godine, između Federalnog ministarstva finansija-Federalnog ministarstva financija i Razvojne banke Federacije BiH, kredit Kuvajtskog fonda za razvoj 535-Projekat četiri ceste i most Musala dat je na upravljanje Razvojnoj banci Federacije BiH, koja u svoje ime a za račun komitenta Vladu Federacije Bosne i Hercegovine obavlja poslove komisionara, odnosno preuzima obavezu da će zaključiti komisione ugovore sa krajnjim korisnicima prema uslovima korištenja zajma, pratiti i evidentirati zaduženja za svakog pojedinog korisnika, obračunavati i naplaćivati kamate i glavnice po kreditima, te obavještavati Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o stanju kredita pojedinih korisnika i stanju obaveza prema Kuvajtskom fondu. U skladu s tim, Razvojna banka Federacije BiH je zaključila ugovore sa tadašnjim općinama Mostara, Sjever, Stari Grad i Jugoistok.

Kreditnim ugovorima zaključenim sa tri bivše mostarske općine: Sjever, Stari Grad i Jugoistok, kredit Kuvajtskog fonda implemetiran je u investicione projekte na području tih općina:

- Modernizaciju putnih pravaca: Gornja Drežnica-Donja Drežnica, Potoci-Rasoje-Vrapčići, Opine-Gnojnice i Blagaj-Vrelo Bune,
- Rekonstrukciju mosta Musala i nabavka opreme za nadzor.

Ukupan iznos pozajmljenih sredstava, za realizaciju gore navedenih projekata iznosi **2.544.888,90 KD**. Ostatak kredita koji iznosi 455.111,20 KD utrošen je za rekonstrukciju Lučkog Mosta i mosta Vojno-Potoci u Mostaru i otplatu ovih sredstava je preuzela Federacija Bosne i Hercegovine.

Od samog početka otplate kredita, Razvojna banka Federacije BiH bila je suočena sa problemima uzrokovanim kašnjenjem u plaćanju od strane općina Sjever, Stari Grad i Jugoistok.

Nakon formiranja Gradske uprave grada Mostara, donošenjem Statuta grada 15.03.2004.godine, Grad Mostar je postao jedinstvena cjelina u čiji sastav su ušle i navedene općine, ali kredit Kuvajtskog fonda zaključen sa tri bivše općine sa bošnjačkom većinom nije prihvaćen od strane nove Gradske uprave Grada Mostara, tako da je Razvojna banka Federacije BiH pred nadležnim sudovima podigla ukupno

4 tužbena zahtjeva protiv Grada Mostara u cilju naplate potraživanja po kreditima datim bivšim općinama Sjever, Stari Grad i Jugoistok.

Po pravosnažnim sudskim presudama Općinskog suda Mostar, pokrenut je izvršni postupak kod Općinskog suda Mostar, br. 07 58 I 912452 Ip radi izvršenja na transakcijskim računima Grada Mostara kao pravnog sljednika općina Sjever i Jugoistok, sa dospelom na dan 31.12.2002.godine, u iznosu 774.476,16 KM.

Tužba od 01.02.2008.godine, na Općinskom sudu Sarajevo, predmet br. 65 0 Ps 036454 08 Ps protiv Grada Mostara (kao pravnog sljednika Općina Sjever i Jugoistok) po istom osnovu kao u prethodnom stavu, u iznosu 1.958.399,42 KM glavnice i 1.412.161,04 KM kamate. Na pripremnom ročištu 09.09.2009.godine, tužbeni zahtjev preciziran na 2.626.877,04 KM glavnice i 1.748.210,90 KM kamate, te za ročište 04.02.2011.godine, tužbeni zahtjev je iznosio 3.571.652,52 KM glavnice i 2.719.542,49 KM kamate.

Sudski postupak pokrenut dana 25.07.2006.godine, podizanjem tužbe kod Općinskog suda Sarajevo protiv Grada Mostara, po osnovu duga bivše općine Stari Grad za dospjele obaveze po kreditnom ugovoru na iznos glavnice 498.246,70 KM glavnice i 328.734,00 KM kamata. Dana 01.07.2009.godine, Općinski sud Sarajevo donio je presudu u korist Razvojne banke Federacije BiH kojom je tuženi obavezan isplatiti neplaćene obaveze po glavnici u iznosu 758.016,63 KM, po kamati 471.424,83 KM, zateznu kamatu počev od dana 31.07.2006.godine, te troškove postupka od 20.000,00 KM.

Pokrenut sudski postupak dana 21.02.2011.godine, podizanjem tužbe kod Općinskog suda Sarajevo protiv Grada Mostara, po osnovu istih obaveza iz prethodnog stava, po osnovu dijela duga bivše općine Stari Grad za dospjele neplaćene obaveze u iznosu 518.372,91 KM glavnice i 253.032,40 KM kamate obračunate za period od 28.05.2008. do 04.02.2011.godine.

U više navrata tokom proteklog perioda Gradska uprava grada Mostara se obraćala Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnom ministarstvu finansija-Federalnom ministarstvu financija sa zahtjevom za otpis Kuvajtskog kredita 535, odnosno da otplatu kredita preuzme Federacija Bosne i Hercegovine, koja ionako u ime krajnjih korisnika servisira obaveze prema Kuvajtskom fondu za razvoj.

U odgovoru na te zahtjeve istaknut je stav da zbog finansijske discipline i ozbiljnosti kod pristupanja kreditnim zaduženjima, postojeće obaveze po kreditima se moraju ispunjavati shodno potpisanim ugovorima, te da se ne može vršiti otpis duga po kreditima, tako da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine niti Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo financija nemaju zakonskog osnova za otpis nekog kredita, zato što je članom 43. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 86/07, 24/09 i 44/10) utvrđeno je da će Federacija, kanton, općina, grad i javno preduzeće plaćati svoj pripadajući dio vanjskog duga.

Članom 3. stav 9. istog Zakona se navodi da dug grada ili općine predstavlja izričitu obavezu grada ili općine da ga plati u skladu sa uvjetima sporazuma. Dug općine ili grada ne predstavlja ni direktnu ni indirektnu obavezu Federacije ili kantona.

U vezi sa naprijed navedenim, a na osnovu utvrđenih činjenica da je kreditno zaduženje po kreditu Kuvajtskog fonda broj 535 nastao u skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH, da je Grad Mostar pravni sljednik bivših općina Sjever, Stari Grad i Jugoistok, da je sudskim presudama Općinskih sudova Sarajevo i Mostar, pokrenutim po zahtjevu Razvojne banke Federacije BiH, protiv Grada Mostara, utvrđeno da je tuženi Grad Mostar dužan izmiriti nastale obaveze po glavnici, kamati i drugim troškovima, nedvosmisleno je jasno da je Grad Mostar obavezan vratiti Federaciji Bosne i Hercegovine sredstva pozajmljena od strane Kuvajtskog fonda za razvoj u iznosu duga 2.544.888,90 KD, uvećan za obračunate kamate, dok bi zatezne kamate bile otpisane.

Kao što je poznato aktuelna politička i ekonomska situacija u kojoj se nalazi Grad Mostar je veoma teška, a Grad Mostar već započeo određene kapitalne projekte od kojih su najznačajniji izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda (I faza) u vrijednosti 10,8 mil. EUR, izgradnja dijelova dva glavna kanalizaciona kolektora i sekundarne kanalizacione mreže (I faza) u vrijednosti 11,791 mil. EUR, koji se finansiraju iz grantova od strane fondova GEF, SIDA, EU IPA fondovi, od strane budžeta Federacije BiH, te u manjoj mjeri sredstvima Svjetske banke i Federalnog zavoda za zaštitu okoliša, Grad Mostar je opterećen i obavezama po kreditima i garancijama koje je prihvatio u redovnoj proceduri zaduživanja.

Po kreditu Svjetske banke broj: 32690 (projekat obnove historijske jezgre Stari most) zaduženje iznosi 2.931.422 SDR (6.439.081 KM), a po kreditu Svjetske banke broj: 39540 (projekat urbane infrastrukture i pružanja usluga – osnovni ugovor i aneks) iznosi 2.896.403 SDR (6.362.160 KM). Svoje obaveze po navedenim kreditima, Grad Mostar servisira u skladu sa kreditnim ugovorima i zaključcima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o isplati dospjelih obaveza na rate (Svjetska banka 32690 – obaveze u iznosu 309.435 KM dužni su izmiriti do 30.06.2014.godine).

Pored redovnih kreditnih obaveza, Grad Mostar je dao neopozive i безусловne garancije u korist Javnog preduzeća „Deponija“ Mostar, da će u slučaju da glavni dužnik Javno preduzeće „Deponija“ Mostar, po dospelju obaveza po kreditima Svjetske banke – Projekat upravljanja čvrstim otpadom I i II projekat) u iznosu 2.820.198 SDR (6.194.770 KM) ne izmiri svoje obaveze, dug biti otplaćen na teret budžeta Grada Mostara.

Imajući u vidu veoma tešku ekonomsku i političku situaciju u Gradu Mostaru, veliku opterećenost obavezama po tekućim kreditima Svjetske banke, potencijalnim obavezama po garancijama datim u korist Javnog preduzeća „Deponija“ Mostar, sudskim odlukama potvrđenim obavezama za povrat kredita Kuvajtskog fonda za razvoj, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila je Prijedlog odluke o alokaciji obaveza po kreditu Kuvajtskog fonda za razvoj 535 – Projekt četiri ceste i most Musala na Federaciju Bosne i Hercegovine.